Gerson, Johannes; Geiler von Kaysersberg, Johannes [Editor]; Schott, Petrus [Editor]: (Pars 1): Opera
[Straßburg: Johannes Grüninger], 10. Sept. 1488 Seite 394

deberēt concurrere ad occisionē vnius ty/
ranni sine lege et ordine/ex quo ponit asser
tio cum suis corollarijs ꝙ a quolibet debz
talis tyrannus occidi. Item requiritur ꝙ
non sit probabile quod expediat tolerare
talem tirannū Ne deterior exitus proueni
at/alioquin periret consiliuz christi de nō
eradicandis zizanijs. Itē requiritur ꝙ nō
sit probabile talē tirannuz esse faciliter cor
rigibilē/vel ꝙ possit aliter cōprimi. cū faci
litate maiori alioquin nō daretur loc⁹ cor
rectioni et timori domini. Itez requiritur
quod non fiat occisio talis tiranni insidio
se/et subito cum certo detrimento anie sue
vbi potest aliter fieri/prout requiritur vtili
tas reipublice/et anime salus quoniam in
hoc fundatur/decretalis pro humani/de
assessinis. Itē requiritur ꝙ ad occisionez
talis tiranni nō assumanṫ media de se ma
la/vt sunt ficte confederatiōes/imo execra
tiones/et falsa iuramenta ⁊ mēdacia/quo
niam non sunt facienda mala vt eueniant
bona ſm apostolū. Et quia simulata equi
tas non est equitas. sed duplex iniquitas/
quia iniquitas ⁊ simulatio. Pro hac est il
lud quod iustum est iuste exequeris Item
Item requiritur conformiter ad preceden
tia circūstantia quod bono animo fiat hec
occisio. Non ex vīdicta vel rancore vl' am
bitione/sed intuitu legis diuine ⁊ ciuilis/
ac pro rei cōmunis vtilitate/ cum omibus
circūstantijs alijs moralibus/quādo ⁊ vbi
oportet. Ratio est sicut ad p̄cedentē/ vnde
non debet occidi ꝑ sacerdotem / in loco sa
cro ⁊c. ¶ Sed quare non opposite sunt
conditiones p̄misse ad assertionē illaz. Re
spondetur quod subsumptio in minori ha
buit instantias ꝑ qualibet circūstantia re
quisita ī morte domini aurelianēsis. ymo
etiā si p̄dicte conditiones oēs concurrerēt
quod scilicet aliquis notorie esset tirānus
et incorrigibilis ꝑ superiorē /⁊ intollerabi
lis ꝑ subditos/ Nibilomin⁹ stans thomas
in suo regimine principū ad regem cipri/
et magister Nicolaus oresineni/translatio
ne sua circa principium quinti pollitico
rū. et alioꝝ plures dicūt et deducūt ex intē
tione. ꝙ talis tirannus magis est iudicio
dei reseruandus. quam ꝑ priuatam autori
tatem vel seditionē occidēdus videantur
eorum responsiones. Constat autem ꝙ in
hac parte magis credēdum est catholicis
doctoribus. ꝙ̄ philosophis infidelibus. si

forsan aliter sentiunt in factis vel in scri/
ptis/quēadmodum iudicabunt esse opus
fortitudinis semetip̄m occidere / et multa
similia que lex christiana condēnat. Atten
datur ꝙ vltra p̄dictos errores/sunt alij plu
res istorū occasione seminati/plus ꝙ̄ sexa
ginta quoꝝ reprobatio nō est iudicialiter
facta/sed doctrinaliter annotata ⁊c.

¶ Sequitur casus

E

breuis sententie/late parisius contra ꝓpo/
sitionē magistri Johānis parui/ quā inti/
tulauit iustificationē duc̄ Burgundie ⁊c.

Nesuppositis circumstantijs
mortis improuise ludouici du
cis aurelanen̄. fratr̄ vnici re/
gis francie/et ꝯfederatōibus
cum eo ꝑ iohannē ducē Bur
gundie iuratis/⁊ alijs q̄ sunt notoria in fa
cto/proponere publice ⁊ asserere ac defen/
dere/ꝙ hec mors fuit iuste facta /⁊ ꝓ bono
regis et regni francie/et ꝙ caz rex debebat
habere gratā/et laudatā / ac remuneratiōe
dignam/est scādalose et perniciosissime er/
rare in fide ⁊ moribꝫ/et specialiter ꝯtra hec
duo p̄cepta/ Non occides scz absq̄ autori
tate iudiciario/Et illud nō ꝑiurabis Ubi
omne iuramentū. Iubeṫ obseruari qđ nō
vergit in detrimentū aīe/et cōtra illud exo.
xxi. Si quis ꝑ industriā occiderit ꝓximuz
suū ⁊ ꝑ insidias/ab altari meo euelles eum
vt moriaṫ/et ꝯtra illud. xxiij. q. v. ca. Nō oc
cides. Qđ sumiṫ ab Augustino libro de ci
uitate dei. vbi diciṫ. His igiṫ exceptis q̄s
vel lex iusta generaliter/vel sp̄ūsanct⁹ Iu
sticie de⁹ specialiter iubet occidi/quisquis
hoīm vel seip̄m vel quēlibet occiderit /ho/
micidij crimīe innectiṫ. Et. xxiij. q. viij. ca.
Quicūq̄./quod sumiṫ ab eodē augu. eo/
dē libro. vbi dicit qui sine publica aliq̄ ad
ministratiōe malificium/furere/sacrilegum
adulterū/et ꝑiurū vel quēlibet criminosuz
interfecerit/aut trucidauerit/vel mēbꝝ de
bilitauerit velut homicida iudicabiṫ/ et tā
to acri⁹ quāto nō sibi a deo ꝯcessaz ptātem
abusiue vsurpare nō timuit/Est deniq̄ cō
tra rationē cōdēdi decretalē illā ꝓ hūani de
homicidio libro. vi. editā ī Cōcilio lugdu
nēsi. vbi ꝯtra interfectores ꝑ assessinos po
niṫ penā excōicatiōis ⁊ dep ositionis. a di/
gnitate honore ordine ⁊ bn̄ficio ip̄o facto
Et ꝙ q̄cunq̄ talis fuerit. a toto xp̄iano po
pulo ꝑpetuo diffidat⁹ ē. sic ꝙ postq̄ ꝓba/

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-407-ii/0394
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG